

TEHNIŠKA MATEMATIKA

Naloge za 1. kolokvij

Fakulteta za strojništvo

Realna števila:

Rešite naslednje neenačbe:

1. $|2x + 1| < |x - 1| + x$

2. $|x - 1| + x \leq |2x + 3|$

3. $|x - 3| - 1 < |3 - |x||$

4. $|x - 3| - 1 \leq |2 - |1 - x||$

5. $x^2 - 3|x - 1| - 3 \leq 0$

6. $|x^2 - |x|| \leq 3|x + 1|$

7. $|x/(x + 4)| < 1$

8. $|x^2 - 1| \leq |x|$

9. Določite števili a in b tako, da bo enačba

$$||ax - b| - 2| = 3$$

imela rešitve $x = -1$, $x = 0$ in $x = 1$.

10. Narišite graf funkcije

$$f(x) = |x| + |x - 3| - 2$$

in z grafa odčitajte rešitve neenačbe $f(x) \leq 3$.

Kompleksna števila:

Izračunajte:

11. $\frac{1 - i}{2 + 3i} + \frac{i}{-i + 3}$

12. $\frac{(1 - i)^{20} - 5i}{2 + i + (-\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i)^{30}}$

Rešite naslednje enačbe:

13. $z^3 = (-1 + i)^6$

14. $|z| - 1 = 2\bar{z} - z - 15i$

15. $(2 + i)z = |z|^2 + 1 + i$

16. $|z - 3 - i| = |z + 2i|$

17. Pokažite, da za poljubni kompleksni števili z_1 in z_2 velja enakost

$$|1 - \bar{z}_1 z_2|^2 - |z_1 - z_2|^2 = (1 - |z_1|^2)(1 - |z_2|^2)$$

18. Preverite, da za poljubna kompleksna števila a, b, c in d velja

$$|a - b|^2 + |b - c|^2 + |c - d|^2 + |d - a|^2 = |a - c|^2 + |b - d|^2 + |a - b + c - d|^2$$

19. Določite realni in imaginarni del kompleksnega števila

$$\frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_1},$$

kjer sta z_1 in z_2 rešitvi kvadratne enačbe

$$z^2 - 2z + 2 = 0$$

20. Število $w = \sqrt{3} + i$ zapišite v polarni obliki in nato določite vsa kompleksna števila z , ki zadoščajo paru enačb

$$\operatorname{Re}(w^4 z) = 0, \quad |z| = 2$$

21. Določite vsa kompleksna števila w , ki zadoščajo enačbi

$$w^6 = -1,$$

in nato pokažite, da imajo rešitve z enačbe

$$\left(\frac{1+z}{z}\right)^6 = -1$$

realni del $\operatorname{Re}(z) = -1/2$.

22. Izračunajte kompleksno število

$$w = \left(-\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i\right)^{21}$$

in nato poiščite vsa kompleksna števila z , ki ustrezajo enačbi

$$z(\bar{z} - 1) = w + 3$$

Vektorji:

23. V paralelogramu $ABCD$ leži točka M na stranici AB in jo deli v razmerju $2 : 1$. Presečišče diagonale BD z daljico MC označimo z S . V kakšnem razmerju točka S deli daljico MC ?

24. V pravokotniku $ABCD$ točka F deli diagonalo AC v razmerju $1 : 4$ in točka G deli stranico DC v razmerju $1 : 3$. Izrazite vektor $\vec{c} = \overrightarrow{FG}$ z vektorjema $\vec{a} = \overrightarrow{AB}$ in $\vec{b} = \overrightarrow{AD}$ in v primeru, ko je $\|\vec{a}\| = 20$ in $\|\vec{b}\| = 5$, izračunajte njegovo dolžino.

25. Preverite identiteto

$$\|\vec{a} - \vec{b}\|^2 + \|\vec{b} + \vec{c}\|^2 + \|\vec{c} - \vec{a}\|^2 = \|\vec{a}\|^2 + \|\vec{b}\|^2 + \|\vec{c}\|^2 + \|\vec{a} - \vec{b} - \vec{c}\|^2$$

26. Z izračunom produkta $\|\vec{a} + \vec{b}\|^2 \|\vec{a} - \vec{b}\|^2$ izpeljite, da za poljubna vektorja $\vec{a}$ in $\vec{b}$ velja neenakost

$$\|\vec{a} + \vec{b}\| \|\vec{a} - \vec{b}\| \leq \|\vec{a}\|^2 + \|\vec{b}\|^2$$

27. Izpeljite paralelogramsko enakost

$$\|\vec{a} + \vec{b}\|^2 + \|\vec{a} - \vec{b}\|^2 = 2(\|\vec{a}\|^2 + \|\vec{b}\|^2)$$

Podajte geometrijsko tolmačenje in razložite od kod ime paralelogramska enakost.

28. Izračunajte kot med vektorjema $\vec{a}$ in $\vec{b}$, če je $\|\vec{a}\| = \|\vec{b}\| = \|\vec{a} + \vec{b}\|$.
29. Določite kot med vektorjema $\vec{a}$ in $\vec{a} - \vec{b}$, kjer je $\|\vec{a}\| = 4$, $\|\vec{b}\| = 2$, kot med $\vec{a}$ in $\vec{b}$ pa je $\pi/3$.
30. Določite vektor $\vec{c}$, kolinearen vektorju $\vec{a} + \vec{b}$, če je

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = 5, \quad \vec{c} \cdot \vec{b} = 18, \quad \|\vec{b}\| = 2$$

31. Dani so vektorji

$$\vec{a} = (1, 1, 2), \quad \vec{b} = (2, -1, 0), \quad \vec{c} = (1, -1, -1), \quad \vec{d} = (7, 0, 5)$$

Pokažite, da so vektorji $\vec{a}$, $\vec{b}$, $\vec{c}$ linearno neodvisni in izrazite vektor $\vec{d}$ kot njihovo linearno kombinacijo.

32. Točke $B(10, 0, 0)$, $C(8, 3, -2)$, $D(-2, 3, -2)$ in $E(5, 3, 4)$ skupaj s točko A tvorijo piramido $ABCDE$, ki ima za osnovno ploskev paralelogram $ABCD$. Določite koordinate točke A , kot med robovoma AB in AE , volumen in površino piramide.
33. Oglišča tetraedra z osnovno ploskvijo ABC in vrhom V so

$$A(3, 1, 0), \quad B(4, 3, 1), \quad C(2, 2, 0), \quad V(a, 0, 1)$$

Določite število a tako, da bo prostornina tetraedra enaka 1. V tem primeru izračunajte tudi višino na osnovno ploskev.

34. Če je mešani produkt vektorjev $\vec{a}$, $\vec{b}$ in $\vec{c}$ enak 1, izračunajte mešani produkt vektorjev $\vec{m} = \vec{a} + \vec{b} - 2\vec{c}$, $\vec{n} = 2\vec{a} - \vec{b} + 4\vec{c}$ in $\vec{p} = 3\vec{a} + 2\vec{b} - 5\vec{c}$.

35. Zapišite enačbo premice, ki gre skozi točko $A(2, -3, 1)$ in skozi prebodišče premice

$$\frac{x-2}{1} = \frac{y}{2} = \frac{z+1}{2}$$

z ravnino $2x - y + z - 1 = 0$.

36. Izračunajte enačbo ravnine, ki gre skozi točko $T(1, 1, 1)$ in skozi presek ravnin $x - y + 2z - 1 = 0$ in $2x + y - z - 3 = 0$.
37. Katera točka na ravnini $3x + 4y - 2z - 12 = 0$ je najbližja koordinatnemu izhodišču?
38. Poiščite točko B , ki leži glede na premico $x = y = z$ simetrično k točki $A(-1, 2, 2)$.
39. Določite enačbo ravnine, ki gre skozi točko $T(2, 1, -1)$ in pravokotno seče ravnini $2x + 2y - z + 5 = 0$ in $3x + 2z - 4 = 0$.
40. Določite število a tako, da se bosta sekali premici

$$\frac{x-1}{2} = \frac{y+2}{-2} = \frac{z-4}{3} \quad \text{in} \quad \frac{x+1}{-1} = \frac{y-2}{2} = \frac{z-a}{2}$$

Izračunajte presečišče.

41. Na premici

$$\frac{x-1}{1} = \frac{y+2}{2} = \frac{z-3}{3}$$

poiščite točke, ki so od ravnine (xy) oddaljene za 1. Koliko je rešitev?

42. Na ravnini (xy) poiščite točke, ki so od premice

$$x = 1, \quad \frac{y-2}{1} = \frac{z-3}{2}$$

oddaljene za 1. Katero množica točk v ravnini (xy) dobimo?